

รายงานการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาครูและโรงเรียนเครือข่าย
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ให้เป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
: โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง และคณะ
อาจารย์ปรีชา สุขสงวน และคณะ

งานวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนพัฒนางานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2548 - 2549

การวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ให้เป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

คณะนักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชिरพร หนูฤทธิ
อาจารย์ปรีชา ร่มบ้านโหล๊ะ
อาจารย์อภิชาติ วัชรพันธุ์

อาจารย์ปรีชา สุขสงวน
อาจารย์อำนาจ ชูเมือง
อาจารย์ณรงค์ ชำนาญแป้น
อาจารย์เปรมจิต สุรพงศามาศ
อาจารย์อรุณีย์ วงศ์ศรีปาน

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนพัฒนางานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2548 – 2549

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นโรงเรียน
ร่วมพัฒนาวิชาชีพครู กรณีโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรราชภัฏวงศ์

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง และคณะ

ระยะเวลา เดือนพฤศจิกายน 2548 – เดือนตุลาคม 2549

งบประมาณ ได้รับงบประมาณสนับสนุน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นโรงเรียน
ร่วมพัฒนาวิชาชีพครู กรณีโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรราชภัฏวงศ์มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโรงเรียน
เครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปสู่เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และเพื่อ
ศึกษาบทเรียนและความคิดสะท้อนในการพัฒนาโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรราชภัฏวงศ์ ไปสู่เกณฑ์
มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ คือ 1. ขั้นวางแผน ประกอบด้วย
กิจกรรมดังนี้ การสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียน นำเครื่องมือไปสำรวจ
บริบทโรงเรียน สรุปประเด็นที่ทำได้ – ทำไม่ได้ตามเกณฑ์ จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน และ เตรียมการ
ด้านต่างๆ พร้อมเครื่องมือที่ใช้ 2. ขั้นดำเนินการและสังเกต ประกอบด้วยกิจกรรมการสำรวจข้อมูล
พื้นฐานของครู และการดำเนินกิจกรรมพัฒนาครูและโรงเรียน 3. ขั้นสะท้อนผล/ปรับปรุง ประกอบด้วย
กิจกรรม การแลกเปลี่ยนข้อคิด สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำวิจัย และ การปรับปรุงแผนการดำเนินงานระยะ
ต่อไป ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

1. โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรราชภัฏวงศ์ ได้ดำเนินการตามมาตรฐานโรงเรียนร่วม
พัฒนาวิชาชีพครู ของแต่ละมาตรฐานในระดับสูง และ สูงมาก มีบางประเด็นเท่านั้นที่ยังไม่ได้
มาตรฐาน คือ โรงเรียนมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนเป็นแหล่ง
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชนวิชาชีพ
โรงเรียนมีนโยบายและแผนแสดงให้ เห็นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนวิชาชีพ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมชุมชนวิชาชีพรูปแบบต่าง ๆ โรงเรียนมีสมาชิกเครือข่ายของชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น โรงเรียนจัด
ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ครูของสมาชิกเครือข่ายชุมชนวิชาชีพ
สมาชิคนำผลการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองและงานที่รับผิดชอบ โรงเรียนมีข้อมูลพื้นฐานความต้องการใน
การพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา และ โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ
ให้นักศึกษา

2. โรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน เพื่อเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน
3. การดำเนินการพัฒนาโรงเรียน ได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - 3.1 การพัฒนาห้องสมุดเป็นห้องสมุดปรับอากาศขนาด 4 ห้องเรียน มีคอมพิวเตอร์ คำนวณในห้องสมุดจำนวน 20 ชุด
 - 3.2 ปรับปรุงพัฒนาห้อง โสตทัศนศึกษาให้เป็นห้องปฏิบัติการมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี
 - 3.3 นำระบบ ICT มาใช้ในโรงเรียน โดยเชื่อมต่อเครือข่าย Internet ความเร็วสูงไปยัง กลุ่มงานและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
 - 3.4 การพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู
 - 3.5 การอบรมการจัดการความรู้ เรื่องการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
4. หลังการพัฒนาโรงเรียน มีผลการดำเนินการดังนี้
 - 4.1 โรงเรียนมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ผลการสัมภาษณ์ ครูส่วนใหญ่ตอบว่าครูได้รับการพัฒนาในเรื่องนี้ และมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการวิจัยได้ ประกอบกับการที่โรงเรียนมีนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างเต็มที่ และยืนยันว่าจะมีการทำวิจัยอย่างแน่นอนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและประโยชน์ต่อตำแหน่งทางวิชาการของตนเอง
 - 4.2 โรงเรียนเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
 - 4.3 โรงเรียนมีนโยบายและแผนแสดงให้เห็นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนวิชาชีพ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมชุมชนวิชาชีพรูปแบบต่าง ๆ โรงเรียนมีสมาชิกเครือข่ายของชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ครูของสมาชิกเครือข่ายชุมชนวิชาชีพ โรงเรียนมีนโยบายในเรื่องนี้แล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการในระยะแรก
 - 4.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ให้นักศึกษาได้ดำเนินการ อยู่แล้วในการพัฒนาครูแต่ละเรื่องได้ให้โอกาสนักศึกษาเข้าร่วมทุกครั้ง

Abstract

Title : Research and development Ron Pibhun Kiatwasuntharapiwat a NSTRU's field experience co-school to be professional development school.

Researcher : Assistant Professor Nilrat Innthong and others.

Duration : November 2005 – October 2006

Supported Fund : Supported fund from Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

This research aimed to (1) develop field experience co- school to meet professional development school standards (2) study lesson learned and reflected idea from research procedure process. Kemmis and McTaggart's PAOR cycle were applied in research procedure. The activities at the planning stage, were building project realization and understanding among school personnel, school context surveying, school development planning and preparing the activities. At the action and observation stage, the activities were surveying teachers background knowledge and organizing teachers and school development activities. The activities at the reflection stage were knowledge and experience sharing, lesson learned reflection and improving.

The finding were as follow :

(1) Ronhibun Kiatwasuntharapiwat could practiced most items of PDS. standards at high level. However ; there were some items that could not meet the standards.

(2) The school had conducted the development plan to meet the standards.

(3) 5 activities were practiced in school developing. There were literary and audio – visual room renovating ICT installing, teachers' classroom research skills development and knowledge management training.

(4) After school developing process, it's found that

4.1 school had a research about curriculum development and implementation.

4.2 school became curriculum development and implementation learning center .

4.3 school had the policy and plan to show professional community supporting.

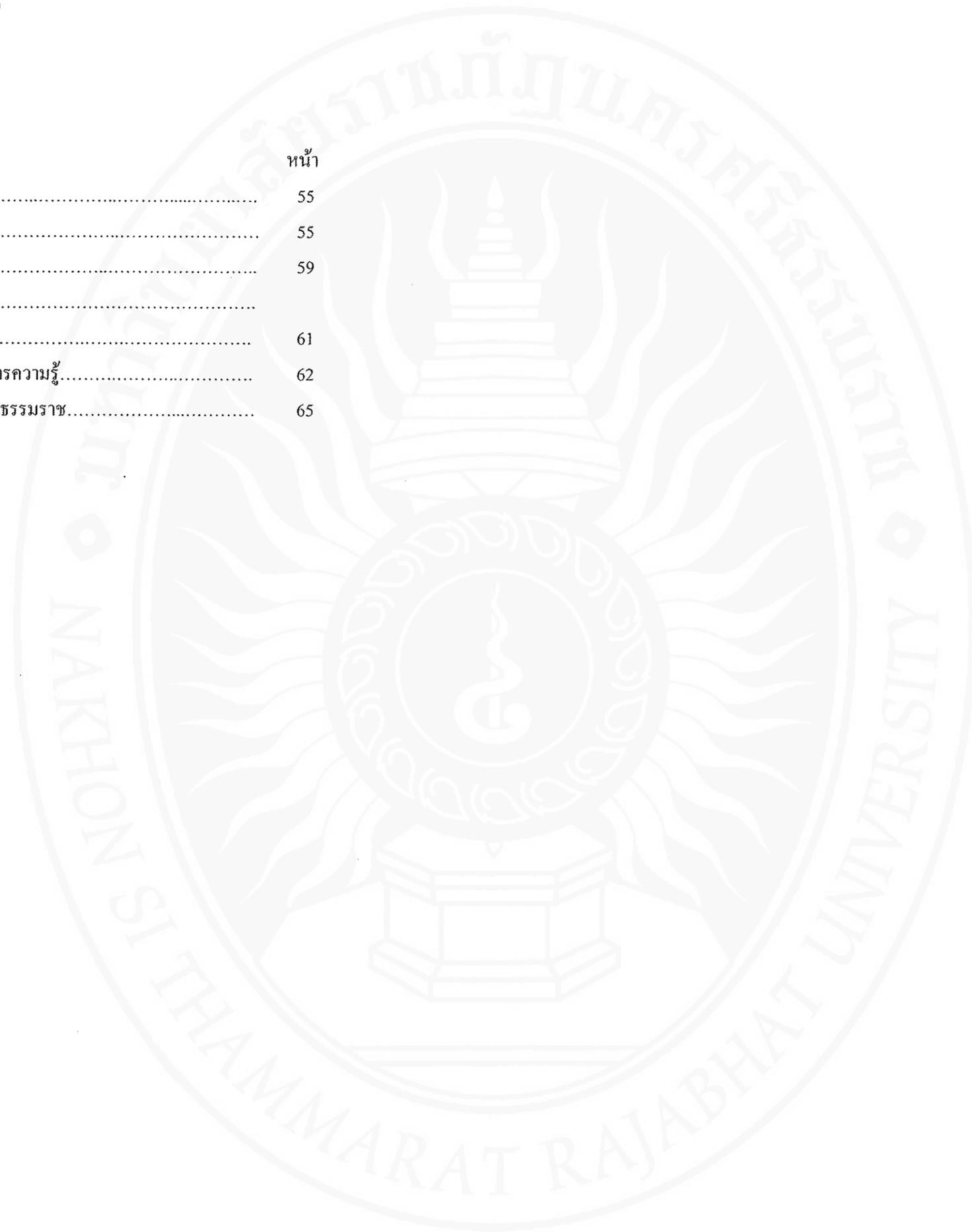
4.4 school organised activities for developing teacher students' professional

knowledge and skills.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(7)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
สภาพปัจจุบันและปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	7
บริบทโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์.....	7
การจัดการความรู้(KM).....	10
กรณีตัวอย่างการจัดการความรู้ที่ประสบผลสำเร็จ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การแปลความหมายข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ขั้นวางแผน.....	36
ขั้นปฏิบัติและตรวจสอบ.....	36
การสะท้อนผล.....	53

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปผล.....	55
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	
ก. เกียรติบัตร.....	61
ข. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้.....	62
ค. สำเนาคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการสำรวจบริบทโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู.....	37
2 แผนพัฒนาโรงเรียน.....	43
3 ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการการจัดการความรู้.....	51

